

Nussbaum László

Ez a legnagyobbik nagybátyám, Nussbaum Laci, a filozófus, és ha jól emlékszem, a Masarin utca. Nagyon keveset tudok róla, mert csak hallomásból ismertem. Egyszer láttam. Az utcát is csak ismerem [de nem vele kapcsolatosan]. Tipikus bohém volt. Kubikosmunkát is vállalt a háború alatt.

A nagyobbik testvér Párizsban bohém életet élt. Előadott a Sorbonne-on, és egy csomó pénze volt. Elment például Nizzába nyaralni, és otthagya minden pénzét. Volt olyan időszak, hogy apám hosszú ideig nem kapott tőle levelet, s jött egy levél valami Zanzibárból [Sziget és város az Indiai-óceánban, Afrika keleti partjainál. -- A szerk.], hogy nincs pénze visszamenni Párizsba, és küldjenek neki pénzt.

Emlékszem, hogy 1937-ben apám kap egy levelet, melyben sürgetik, hogy azonnal jöjjön Párizsba, mert baj van Lacival -- róla neveztek el engem. Én az egész mesét később tudtam meg. Apám elment Párizsba, felmegy a lakására, s becsenget hozzá. Mire ő: "Jenő! Hát te mit keresel itt?" Apám nem tudta, mit mondjon, mivel azt hallotta, hogy baj van vele. "Valami baj van?" "Nincs." Nem értette, hogy mi lehetett, hogy sürgönyben kéretik. Elmentek ebédelni valahová, ott derült ki, hogy mindent betett a zálogházba, még a ruháját is.

Szóval teljesen bohém élete volt. Sohasem nősült meg. De egészen élete végéig volt élettársa, annyira, hogy az utolsó élettársa alig egy-két évvel idősebb, mint a feleségem. Vele a mai napig tartom a kapcsolatot. Nem volt zsidó élettársa, de nem tért ki a zsidó vallásból. A párizsi temető zsidó részlegében [lásd: temető] van eltemetve, az utolsó élettársa oda temette el 1967-ben. November elsején [halottak napján], habár nem szokás a zsidóknál, de akkor is visz virágot [a sírhoz az élettársa].